

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoGp/1/2017
Identifikačné číslo spisu:	6313212048
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:6313212048.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi M. R., zomrelom XX. októbra XXXX, naposledy bývajúcim v N., vedenej na Okresnom súde Brezno pod sp.zn. 3 D 148/2013, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti osvedčeniu o dedičstve z 2. decembra 2016 sp.zn. 3 D 148/2013, Dnot 200/2013 vydanému notárkou JUDr. Annou Medved'ovou ako súdnou komisárkou Okresného súdu Brezno, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky osvedčenie o dedičstve z 2. decembra 2016 sp.zn. 3D 148/2013, Dnot 200/2013 v dedičskej veci po poručiteľovi M. R., naposledy bytom N. , vydanom notárkou JUDr. Annou Medved'ovou ako súdnou komisárkou Okresného súdu Brezno
z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Brezno na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1/ Notárka JUDr. Anna Medved'ová ako súdna komisárka Okresného súdu Brezno v dedičskej veci po poručiteľovi M. R., zomrelom XX. októbra XXXX, naposledy bytom N. vydala osvedčenie o dedičstve z 2. decembra 2016 sp.zn. 3D 148/2013, Dnot 200/2013. Podľa osvedčenia o dedičstve ako dedičia zo zákona v I. dedičskej skupine prichádzajú do úvahy mal. Z. O., narodená X. júna XXXX. a mal. Z. G., narodený XX. januára XXXX, vnuci poručiteľa každý rovnakým dielom, pretože dedičky Z. O. a O. R., dcéry poručiteľa vyhlásili, že dedičstvo odmietajú. Právny úkon opatrovníčok v mene mal. detí - odmietnutie dedičstva - nebol rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 1 P 10/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16 CoP 47/2015 schválený. Na základe predbežného šetrenia, údajov dedičov, listinných dokladov bol zostavený súpis aktív a pasív dedičstva, pričom aktíva tvorili okrem špecifikovaných hnutelností aj majetkové práva : 1. nevyplatené faktúry vystavené dodávateľom - poručiteľom s uvedenými odberateľmi, číslom, splatnosťou a sumou, spolu v sume 32 116,554 € a 2. finančné prostriedky vedené vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o., Vajnorská 98, 831 04 Bratislava na základe splátkového kalendára k zmluve o AutoKredite č. XXXXXX, spolu uhradené v sume 16 768,79 €. Aktíva spolu boli určené sumou 66 482,34 €, špecifikované pasíva sumou 36 748,65 € a čistá hodnota dedičstva sumou 29 734,35 €. O vysporiadaní dedičstva bola uzavretá dohoda, schválená rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P 174/2016, právoplatným 23. novembra 2016. Podľa tejto dohody majetkové práva, hnutelnosti nadobúdajú vnuci

poručiťa každý po 1 s tým, že zodpovedajú za poručiťove dlhy , ktoré na nich prešli poručiťovou smrťou len do výšky ceny nadobudnutého dedičstva.

2/ Proti tomuto osvedčeniu o dedičstve podal dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet maloletých účastníkov konania zastúpených zákonnými zástupcami s tým, že ide o vec, v ktorej môže generálny prokurátor podať dovolanie aj bez podnetu (§ 80 ods. 2 v spojení s § 13 ods. 1 CMP). Namietal, že do súpisu aktív boli zahrnuté majetkové práva, ktoré do dedičstva vôbec nepatrili, a to majetkové práva pod pol. 2. : finančné prostriedky vedené vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o. na základe splátkového kalendára k zmluve o AutoKredite č. XXXXXX, spolu uhradené v sume 16 768,79 €. Vzhľadom na to, že zo zmluvy, ktorú mala notárka k dispozícii, vyplýva, že predmetom bolo poskytnutie úveru poručiťovi na osobný automobil Škoda Nová Octavia Classic, nemala byť táto suma zahrnutá do aktív dedičstva. V danom prípade sa pôvodne jednalo o dlh poručiťa, ktorý už bol v čase jeho smrti v podstatnej výške splatený, pričom zostatok finančných prostriedkov vo výške 2 393,57 € ako nesplatený zostatok úveru uhradila dcéra poručiťa O. R. 16. decembra 2013 a bol zaradený do pasív dedičstva. K súpisu aktív a pasív došlo až v roku 2016, kedy bola táto majetková hodnota vo vzťahu k všeobecnej hodnote majetku poručiťa bezpredmetná. Za nesprávne právne posúdenie veci, t.j. nesprávne právne posúdenie všeobecnej hodnoty majetku poručiťa považoval generálny prokurátor aj posúdenie hodnoty majetkových práv pod pol. 1. za nevyplatené faktúry spolu v sume 32 116,55 €, ktorých výška nebola správne určená, nakoľko všeobecná hodnota týchto majetkových práv - pohľadávok poručiťa - nezodpovedala ich nominálnej hodnote. Bola ovplyvnená predpokladom ich reálneho vymoženía, na čo notárka ako súdna komisárka vôbec neprihliadla a za účelom posúdenia, resp. vymoženía (aby zabránila ich prípadnému premlčaniu) nevykonala žiadne opatrenia. Všeobecná hodnota pohľadávok zaradených do aktív dedičstva bola preukázateľne nižšia ako ich nominálna hodnota, prípadne t.č. už tieto pohľadávky nemajú z dôvodu ich premlčania hodnotu žiadnu. Na základe uvedeného konštatoval, že predmetné osvedčenie o dedičstve, ktoré má účinky právoplatného rozhodnutia o dedičstve, bolo podľa jeho názoru vydané v rozpore so zákonom, čím je daný dovolací dôvod podľa § 83 písm. i/ CMP. Navrhol uvedené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie Okresnému súdu Brezno.

3/ Účastníci dedičského konania sa k dovolaniu generálneho prokurátora písomne nevyjadrili.

4/ Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že dovolanie podal generálny prokurátor Slovenskej republiky 31. júla 2017, t.j. po účinnosti Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) skúmal jeho prípustnosť podľa tohto predpisu účinného od 1. júla 2016 (§ 78 ods. 1, 2 CMP v spojení s § 83 písm. i/ CSP). Bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 86 CMP v spojení s § 464 a 438 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu jeho námietok a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

5/ Podľa § 83 písm. i/ CMP dovolanie generálneho prokurátora možno odôvodniť tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

6/ Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

7/ Generálny prokurátor SR v dovolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v nesprávnom určení všeobecnej ceny majetku poručiťa a čistej hodnoty dedičstva, lebo podľa jeho názoru boli do súpisu aktív dedičstva zaradené majetkové práva, ktoré do dedičstva vôbec nepatrili. Konkrétne do aktív dedičstva boli podľa jeho názoru nesprávne zaradené finančné prostriedky vedené vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o. na základe splátkového kalendára k zmluve o AutoKredite č. XXXXXX spolu uhradené v sume 16 768,79 €, keď zo zmluvy vyplýva, že jej predmetom bolo poskytnutie úveru poručiťovi na osobný automobil. Išlo teda o dlh poručiťa, ktorý bol v čase jeho smrti v podstatnej časti splatený. Zostatok úveru - dlhu v sume 2 393,57 € uhradila 16.

decembra 2013, t.j. po smrti poručiťa, jeho dcéra O. R. a táto suma bola zaradená do súpisu pasív dedičstva. Za nesprávne právne posúdenie, t.j. nesprávne právne posúdenie všeobecnej ceny majetku poručiťa považoval aj určenie hodnoty majetkových práv uvedených pod pol. 1 ako aktív za nevyplatené faktúry spolu v sume 32 116,55 €, pretože ich hodnota bola ovplyvnená predpokladom ich reálneho vymoženía, na čo notárka vôbec neprihliadla a za účelom posúdenia, resp. vymoženía (aby zabránila ich prípadnému premlčaniu) nevykonala žiadne opatrenia. Ak by notárka ako súdna komisárka postupovala v súlade so zákonom a vykonala by potrebné dokazovanie na správne určenie všeobecnej ceny majetku poručiťa, dospela by podľa názoru generálneho prokurátora k záveru, že treba nariadiť likvidáciu dedičstva a tým zabezpečiť ochranu práv maloletých dedičov.

8/ Podľa § 396 ods. 1 CMP konania o dedičstve začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

9/ V danej veci konanie o dedičstve po poručiťovi M. R., zomrelom XX. októbra XXXX, začalo pred účinnosťou CMP, t.j. pred 30. júnom 2016, preto v súlade s citovaným ustanovením sa dokončí podľa doterajších predpisov, t.j. podľa OSP.

10/ Podľa § 38 ods. 1 prvá veta a ods. 5 OSP v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016 na základe poverenia súdu je notár ako súdny komisár oprávnený viesť samostatne konanie o dedičstve smerujúce k vydaniu osvedčenia o dedičstve alebo k predloženiu veci súdu na vydanie uznesenia podľa § 175zd. Úkony notára podľa ods. 1 sa považujú za úkony súdu.

11/ Podľa § 175m OSP (účinného do 30. júna 2016) súd zistí poručiťov majetok a jeho dlhy a vykoná súpis aktív a pasív. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 175k ods. 3 a § 175l ods. 1 druhej vety.

12/ Podľa § 175o ods. 1 OSP (účinného do 30. júna 2016) na podklade zistenia podľa § 175m určí súd všeobecnú cenu majetku, výšku dlhov a čistú hodnotu dedičstva, prípadne výšku jeho predĺženia v čase smrti poručiťa. Za všeobecnú cenu majetku určí súd sumu zhodne tvrdenú účastníkmi, ak sú tvrdenia rozdielne, vykoná súd na jej zistenie potrebné dôkazy. Ustanovenie § 136 sa použije obdobne.

13/ Po zistení poručiťovho majetku a vykonaní súpisu dedičstva podľa § 175m OSP súd pristúpi k určeniu všeobecnej ceny majetku, výšky dlhov a čistej hodnoty dedičstva, prípadne jeho predĺženia v čase smrti poručiťa.

14/ Notárka ako súdna komisárka v predmetnej dedičskej veci po súpise aktív a pasív určila všeobecnú cenu majetku poručiťa sumou 66 483 €, z ktorej sumy po odpočítaní výšky dlhov poručiťa v sume 36 748,65 € určila čistú hodnotu dedičstva sumou 29 734,35 €. Do aktív dedičstva pritom zaradila aj majetkové práva, a to majetkové práva pod pol. 2: finančné prostriedky vedené vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o. na základe splátkového kalendára k zmluve o AutoKredite č. XXXXXX spolu uhradené v sume 16 768,79 € a pod pol. 1 majetkové práva za nevyplatené faktúry spolu v sume 32 116,55 €.

15/ Dovolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti preto posudzoval, či do súpisu aktív dedičstva boli ne/správne zaradené majetkové práva pod pol. 2, ktorých zaradenie generálny prokurátor SR v dovolaní generálneho prokurátora namietal a či bola správne určená hodnota majetkových práv pod pol. 1 za nevyplatené faktúry a tým následne či bola správne určená všeobecná cena majetku poručiťa a v konečnom dôsledku čistá hodnota dedičstva.

16/ Z obsahu spisu vyplýva, že záväznou súčasťou zmluvy o AutoKredite č. XXXXXX uzavretou medzi poručiťom a VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o., ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru na osobný automobil Škoda Octavia Classic, bol splátkový kalendár. V zmysle Všeobecných zmluvných podmienok Zmluvy o AutoKredite čl. VI ods. 9 boli splátky a spracovateľské poplatky splatné podľa tohto splátkového kalendára s určenou dobou splácania 36 mesiacov počnúc dňom 8. marca 2011 do 8. februára 2014. Mesačná splátka bola určená sumou 16 001,42 Sk (531,15 €) a splátky spolu predstavovali sumu 16 337,16 €. Išlo teda o dlh poručiťa (poskytnutý úver na osobný

automobil), ktorý ku dňu jeho smrti existoval len vo výške zostatku v sume 2 393,57 € a ktorý zaplatila 16. decembra 2013, t.j. po smrti poručiteľa jeho dcéra O. R.. Táto suma bola ako pohľadávka - O. R. - zaradená do súpisu pasív dedičstva po poručiteľovi (pol. 14). Keďže teda išlo pôvodne o dlh poručiteľa, ktorý ku dňu jeho smrti existoval len v jeho nesplatennej časti, t.j. v sume 2 393,57 €, zaradenej do pasív dedičstva, dovolací súd dospel k záveru, že je dôvodná námietka generálneho prokurátora SR, že finančné prostriedky vedené vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r.o. na základe splátkového kalendára k zmluve o AutoKredite č. XXXXXX spolu uhradené v sume 16 768,79 € boli do aktív dedičstva zaradené nesprávne. Tieto finančné prostriedky ku dňu smrti poručiteľa existovali len vo výške nesplatennej čiastky úveru - dlhu, a to ako pasívum dedičstva - pohľadávky O. R..

17/ Z obsahu spisu (č.l. 107-126, č.l. 130-131 spisu) tiež vyplýva, že poručiteľ M. R. - nákladná doprava, 9. mája 4, Brezno ako dodávateľ vyfakturoval vystavenými faktúrami, špecifikovaným odberateľom za vykonanie špecifikovaných prác, špecifikovanú sumu s uvedenými dňami splatnosti, celkove sumu 32 116,55 €. Konkrétne faktúrou č. 2009/130 sumu 264,61 € so splatnosťou 4. novembra 2009, faktúrou č. 2009/104 sumu 405,22 € so splatnosťou 15. septembra 2009, faktúrou č. 2009/110 sumu 549,71 € so splatnosťou 14. septembra 2009, faktúrou č. 2009/086 sumu 427,73 € so splatnosťou 15. augusta 2009, faktúrou č. 2010/094 sumu 6 311,43 € so splatnosťou 30. septembra 2010, faktúrou č. 2010/103 sumu 1 074,74 € so splatnosťou 13. októbra 2010, faktúrou č. 2010/052 sumu 408,41 € so splatnosťou 10. júna 2010, faktúrou č. 2011/017 sumu 1 752 € so splatnosťou 6. apríla 2011, faktúrou č. 2011/027 sumu 1 584 € so splatnosťou 15. apríla 2011, faktúrou č. 2011/044 sumu 3 960 € so splatnosťou 12. mája 2011, faktúrou č. 2011/076 sumu 593,08 € so splatnosťou 25. augusta 2011, faktúrou č. 2011/105 sumu 1 235,52 € so splatnosťou 15. septembra 2011, faktúrou č. 2011/112 sumu 1 272,96 € so splatnosťou 5. októbra 2011, faktúrou č. 2011/118 sumu 501,12 € so splatnosťou 15. októbra 2011, faktúrou č. 2011/143 sumu 782,64 € so splatnosťou 6. decembra 2011, faktúrou č. 2013/051 sumu 1 483,68 € so splatnosťou 4. septembra 2013, faktúrou č. 2013/066 sumu 1 042,56 € so splatnosťou 17. novembra 2013, faktúrou č. 2013/031 sumu 265,66 € so splatnosťou 29. augusta 2013, faktúrou č. 2013/039 sumu 1 322,40 € so splatnosťou 26. septembra 2013, faktúrou č. 2013/064 sumu 2 742,10 € so splatnosťou 20. novembra 2013, faktúrou č. 2013/055 sumu 4 136,98 € so splatnosťou 3. októbra 2013, teda celkove uvedenými faktúrami sumu 32 116,55 €, ktorá ku dňu jeho smrti, t.j. XX. októbru XXXX nebola zaplatená. Hodnotu týchto nezaplatených faktúr - sumu 32 116,55 € - zaradila notárka ako súdna komisárka do aktív dedičstva po poručiteľovi ako majetkové práva (okrem už uvedených finančných prostriedkov vedených vo VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko, s.r. o.).

18/ Podľa názoru dovolacieho súdu majetok patriaci do dedičstva, teda aj pohľadávky, v danom prípade faktúrami vystavenými poručiteľom vyfakturované sumy voči odberateľom ku dňu jeho smrti nezaplatené, musí byť ocenený cenou všeobecnou. Táto cena však nemusí, za určitých konkrétnych okolností, zodpovedať ich skutočnej cene. Takýmito okolnosťami môžu byť napr. ich splatnosť, premlčateľnosť, nesolventnosť dlžníka a pod., ktoré môžu mať značný vplyv na ich vymožitelnosť a tým na ich skutočnú - reálnu cenu. Vychádzajúc z charakteru pohľadávok, t.j. že išlo o faktúry vystavené poručiteľom za ním vykonané práce pre odberateľov, ktorí fakturované sumy v stanovený termín splatnosti nezaplatili, možno mať odôvodnené pochybnosti o pravdepodobnosti ich reálnej vymožitelnosti vo vyfakturovanej hodnote pri zohľadnení nielen nákladov potrebných na ich prípadné uplatňovanie, ale aj lehoty splatnosti vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby a tiež ne/solventnosti odberateľov. Preto bude potrebné najprv dôsledne zistiť všetky relevantné okolnosti, ktoré môžu mať na všeobecnú cenu pohľadávok, t.j. cenu, za ktorú by ich bolo možné reálne nadobudnúť, vplyv a až následne prikrčiť k jej určeniu. Pokiaľ teda budú zistené okolnosti (namietané aj v priebehu dedičského konania), ktoré môžu všeobecnú cenu znížiť, t.j. nebude možný záver, že všeobecná cena pohľadávky (v danom prípade fakturovaná suma) sa rovná jej výške, treba vykonať potrebné dokazovanie za účelom spoľahlivého určenia, takýmito okolnosťami ovplyvnenej, všeobecnej ceny pohľadávky. Obdobný právny názor v súvislosti s oceňovaním pohľadávok v dedičskom konaní zaujal napr. Krajský súd v Hradci Králové, keď v uznesení z 29. novembra 2001 sp.zn. 17 Co 244/2001 vyslovil, že : „Pri rozhodovaní podľa § 175o ods. 1 OSP je treba určiť všeobecnú cenu i u poručiteľových pohľadávok. Všeobecná cena pohľadávky sa nemusí rovnať jej výške“. Vychádzal z toho, že u väčšiny pohľadávok

sa ich všeobecná cena síce bude rovnat' ich výške, avšak za určitých okolností tak byť nemusí. Za takéto okolnosti považoval napr. extrémne dlhú dobu splatnosti pohľadávky, premlčanie pohľadávky, dlžníkovu nesolventnosť a pod. Z toho možno vyvodit', že pohľadávky musia byť ocenené v ich reálnej hodnote. Názor, že pri určení všeobecnej ceny pohľadávok patriacich do dedičstva treba zisťovať, ako je pohľadávka zaistená a vymožitelná, napr. veľmi ťažko vymožitelná pohľadávka môže byť ocenená nulovou hodnotou, zaujala ak slovenská odborná literatúra (viď Števček/Ficová a kolektív, Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. vydanie, str.674).

19/ Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že aj námietka generálneho prokurátora SR, týkajúca sa správnosti určenia hodnoty týchto majetkových práv - pohľadávok poručiteľa za nezaplatené faktúry - je dôvodná.

20/ Nezaradenie majetkových práv pod pol. 2 do súpisu aktív dedičstva v sume 16 798,79 € a reálne určenie skutočnej hodnoty majetkových práv - pohľadávok poručiteľa za nevyplatené faktúry do aktív dedičstva zaradených pod pol. 1 v hodnote 32 116,55 € bezpochyby ovplyvní určenie všeobecnej ceny majetku poručiteľa. Za predpokladu, že by napokon pasíva prevyšovali nad aktívami, teda že by bolo dedičstvo predĺžené, prichádza do úvahy postup podľa následne citovaných ustanovení O.s.p. účinných do 30. júna 2016 pod bodom 21/ až 26/, na ktoré poukazoval aj generálny prokurátor v dovolaní. Ak by totiž podľa jeho názoru určila súdna komisárka správne hodnotu aktív dedičstva, tým aj všeobecnú cenu majetku a čistú hodnotu dedičstva, dospela by k záveru, že v danom prípade je potrebné nariadiť likvidáciu dedičstva a zabezpečiť tak ochranu práv maloletých dedičov, ktorým bolo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia vecí právoplatne znemožnené dedičstvo odmietnuť.

21/ Podľa § 175p ods. 1 OSP účastníci sa môžu dohodnúť o tom, že predĺžené dedičstvo sa prenechá veriteľom na úhradu dlhov. Táto dohoda podlieha schváleniu súdu, ktorý dohodu schváli, ak neodporuje zákonu, ak dohodu neschváli, pokračuje v konaní po právoplatnosti rozhodnutia.

22/ Podľa § 175t ods. 1 OSP ak je dedičstvo predĺžené a ak nedôjde k dohode podľa § 175p, môže súd uznesením nariadiť likvidáciu dedičstva. Rozhodne o tom aj bez návrhu. Rovnako súd postupuje, ak štát navrhol likvidáciu dedičstva preto, že veriteľ odmietol prijať na úhradu svojej pohľadávky vec z dedičstva.

23/ Podľa § 175 t ods. 2 OSP o nariadení likvidácie vydá súd uznesenie, v ktorom vyzve veriteľov, aby mu oznámili svoje pohľadávky v lehote, ktorú v uznesení určí a upozorní ich, že pohľadávky, ktoré nebudú pri likvidácii uspokojené, zaniknú. Toto uznesenie vyvesí na úradnej tabuli súdu.

24/ Podľa § 175u ods. 1 OSP likvidáciu dedičstva súd vykoná speňažením všetkého poručiteľovho majetku. Súdny komisár je povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby majetok speňažil za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za obdobných podmienok obvykle predáva.

25/ Podľa § 175u ods. 2 OSP pri speňažovaní majetku súdny komisár koná za účastníkov konania vo vlastnom mene. O každom speňaženom majetku súdny komisár informuje účastníkov konania a prihlíada na ich výhodnejšie návrhy na speňaženie majetku.

26/ Podľa § 175v ods. 4 OSP právoplatným skončením likvidácie zaniknú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak však vyjde najavo ďalší poručiteľov majetok, rozdelí ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na tento zánik. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

27/ Teda dedičstvo je predĺžené, ak je všeobecná cena majetku nižšia ako výška dlhov (pasíva prevyšujú aktíva). V prípade predĺženia dedičstva zákon (citované ustanovenia O.s.p.) teda umožňuje uzatvoriť dohodu o prenechaní dedičstva veriteľom. Ak k uzavretiu takejto dohody, ktorá podlieha schváleniu súdom, nedôjde, prichádza do úvahy likvidácia dedičstva. Súdny komisár by mal najprv vynaložiť svoje odborné znalosti a schopnosti na to, aby medzi dedičmi a veriteľmi došlo ku konsenzu pri uzavretí tejto dohody. Predíde tak zdĺhavému procesu likvidácie (§ 175 t O.s.p.). Legitimovaní na uzavretie dohody sú

na jednej strane dedičia poručiteľa a na druhej strane veriteľa poručiteľa, avšak len tí veritelia, ktorých pohľadávky boli zaradené do pasív dedičstva (prípadne štát). Nevylučuje sa ani dohoda, na základe ktorej by sa veritelia dohodli o nadobudnutí dedičstva iným spôsobom ako podľa zásad rozvrhu speňaženého dedičstva pri jeho likvidácii podľa § 175v O.s.p. (viď Števček/Ficová a kolektív, Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel 2. vydanie, str. 677).

28/ Nesprávnym určením výšky aktív dedičstva aj z dôvodu nevykonania potrebného dokazovania a tým nesprávnym určením všeobecnej ceny majetku poručiteľa došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Podanie dovolania generálneho prokurátora bolo preto v záujme ochrany práv maloletých dedičov, aby v dôsledku nesprávneho právného posúdenia veci nebol postihnutý majetok, a to aj nad rámec zdedeného majetku a nápravu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Potreba zrušenia právoplatného osvedčenia o dedičstve v danom prípade, vychádzajúc z uvedených dôvodov, prevyšovala nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 1, 2 CMP).

29/ Najvyšší súd SR preto zrušil osvedčenie o dedičstve a vec vrátil Okresnému súdu Brezno na ďalšie konanie (§ 86 CMP v spojení s § 438 ods. 1 CSP, 449 ods. 1 CSP a § 450 CSP).

30/ Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.